

הכנסת

יושב-ראש

ועדת החינוך, התרבות והספורט

סימוכין: 02066816

ירושלים, ט"ז באייר, התשע"ו - 24/05/2016

לכבוד פרופ' פרץ לביא <u>יו"ר ור"ה</u>	לכבוד מר גדי פרנק <u>מנכ"ל מלי"ג</u>	לכבוד פרופ' יפה זילברשץ <u>יו"ר ות"ת</u>	לכבוד ח"כ נפתלי בנט <u>שר החינוך ויו"ר מלי"ג</u>
	לכבוד פרופ' דודי שוורץ <u>יו"ר ולי"מ</u>	לכבוד פרופ' רוני לידור <u>יו"ר רמ"א</u>	לכבוד פרופ' שלמה גרוסמן <u>יו"ר ור"מ</u>

מכובדיי,

הנדון: הוראת השפה הערבית בבתי הספר - לציון יום השפה הערבית בכנסת

ועדת החינוך, התרבות והספורט קיימה היום ישיבה בנושא שבנדון.

הוועדה שמעה שבמדינת ישראל השפות עברית וערבית הן שפות רשמיות הנובעות מאותה פקודה מנדטורית מ-1922. רשויות המדינה היו אמורות לתת להן את אותו המעמד הרשמי, אך, הן נכשלו ביישום החוק. בעוד כ-95% מהערבים תושבי ישראל יודעים את השפה העברית, 95% מהיהודים תושבי ישראל אינם יודעים את השפה הערבית.

השפה הערבית היא מקצוע חובה בחטה"ב בחינוך הממלכתי. היא נלמדת ברוב ביה"ס החילוניים, אך, בביה"ס הדתיים היא נלמדת רק בבי"ס בודדים על אף שגם שם זהו מקצוע חובה. רבים מביה"ס הדתיים מקבלים פטור מלימוד השפה הערבית.

בביה"ס התיכון, השפה הערבית היא מקצוע בחירה. אפשר להיבחן בבחינת הבגרות ב-3 או ב-5 יחידות. אין בחינה ב-4 יחידות בגרות בשפה הערבית. רק אלפים בודדים של תלמידים בוחרים ללמוד את השפה הערבית.

הוועדה שמעה, שלאחרונה, משרד החינוך הכין תכנית לרצף לימודי של השפה הערבית החל בביה"ס היסודי, דרך חטה"ב וביה"ס התיכון.

הוועדה שמעה שיש תכניות של עמותות ללימוד השפה הערבית, כמו "יא סאלס" של מכון ון ליר ו"אנו" של קרן אברהם, שמלמדים ערבית במספר בי"ס, בכל הארץ, בעיקר ע"י מורים ערבים שמהווים גם שגרירים להיכרות של השפה, התרבות והמסורת הערבית. התכניות נוחלות הצלחה.

בתום הדיון הגיעה הוועדה למסקנות הבאות:

1. השפה היא הגורם המשפיע ביותר להכרת האחר. השפה הערבית יכולה להיות גשר להכרת ולהבנת התושבים הערבים במדינה, על מסורתם, תרבותם, מנהגייהם וכו'.
2. הוועדה מברכת את משרד החינוך על התכנית החדשה ללימוד השפה הערבית בביה"ס היסודי. יש בכך שינוי מבורך, אך, עדיין אין זו פריצת דרך.
3. היעדר יחידה רביעית לבגרות בשפה הערבית גורמת להיעדר מוטיבציה ללימוד 5 יחידות ערבית, גם בגלל הקושי וגם בגלל מכסת הבחינות המותרת ב-5 יחידות, לכל תלמיד. הוועדה קוראת למשרד החינוך ליצור בחינה ב-4 יחידות בגרות לשפה הערבית.
4. הוועדה קוראת למשרד החינוך להעניק נקודות בונים ללימוד השפה הערבית כדי לעודד את התלמידים ולהגביר את המוטיבציה שלהם ללימוד שפה זו.
5. הוועדה קוראת למשרד החינוך להגביר שעות הוראה לבי"ס עבור הוראת השפה הערבית.
6. הוועדה קוראת לשר החינוך לקדם את הצעות החוק המונחות על שולחן הוועדה ללימוד השפה הערבית.
7. הוועדה מצירה על כך שמוסדות ההשכלה הגבוהה לא הגיעו היום לישיבה, על אף שהוזמנו. הדבר מעיד על חוסר החשיבות שהמוסדות נותנים לנושא חשוב זה.

אודה על טיפולכם המתאים ועל עדכון הוועדה בנדון, בהקדם.

בברכה,

ח"כ יעקב מרגי
יו"ר הוועדה

העתקים: חברי ועדת החינוך, התרבות והספורט

טלפון: 02-6408057-6408546 פקס: 02-6753158

דואר אלקטרוני: v2@knesset.gov.il